

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน เขตสุขภาพที่ 5
Using Information of Nursing Administrators in Community Hospitals, Health Region 5

วลีทิพย์ สุดแสง (Waleetip Sudsawaeng)¹ สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล (Somjai Puttapitakpol)²

อัญญา ปลดเปลื้อง (Unya Plodpluang)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน เขตสุขภาพที่ 5 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลระดับหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาล และ 3) เปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้สารสนเทศระหว่างผู้บริหารการพยาบาลของโรงพยาบาลที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน เขตสุขภาพที่ 5 จำนวน 122 คน เป็นหัวหน้าพยาบาล 10 คนและหัวหน้างานการพยาบาล 112 คน มีโรงพยาบาล 12 แห่ง ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 7 แห่ง อีก 5 แห่งยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาได้ค่าเท่ากับ 0.8 การตรวจสอบความเที่ยงได้ค่าความเที่ยง 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละและการทดสอบ แมน วิทนี ยู ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้บริหารการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลผู้ป่วย ด้านการบริหารจัดการและด้านการสื่อสาร ในระดับมาก 2) หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า หัวหน้างานมีการใช้สารสนเทศด้านการดูแลผู้ป่วยสูงกว่าหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผู้บริหารการพยาบาลของโรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมีการใช้สารสนเทศสูงกว่าผู้บริหารการพยาบาลของโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การใช้สารสนเทศ ผู้บริหารการพยาบาล การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

¹ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช waleetip2510@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pusomjai@gmail.com.

³ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยและการจัดการความรู้ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช anya_p12@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this descriptive research were to study: (1) the level of information use of nursing administrators in Community Hospitals, Health Region 5, (2) the difference of information use between head of nursing department and nurse supervisor (3) the difference of information use between nurse administrators of certified and non-certified community hospitals. The samples included 122 nurse administrators including 10 heads of nursing departments and 112 nurse supervisors. The samples worked for 12 hospitals, 7 certified community hospitals and 5 non-certified community hospitals. The research instrument was a questionnaire. Content validity index was 0.80. The reliability was 0.92. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and Mann-Whitney U test. The results were as follows. (1) Nursing administrators of community hospitals totally used information at the high level. (2) There were no significantly different between the overall information use of heads of nursing department and nurse supervisors at the level 0.05 ($p < .05$), but the nurse supervisors rated higher information use in patient care subscale than the heads. ($p < .05$). (3) The heads of nursing departments at the non-certified community hospitals used information significantly higher than those at certified community hospitals in overall and each subscale at the level 0.05. ($p < .05$)

Keywords: Using information , Nursing administrator , the hospital quality approval

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการให้บริการทางการแพทย์ องค์การอนามัยโลกเองก็ได้กำหนดให้ระบบสารสนเทศของข้อมูลทางการแพทย์เป็นระบบที่จำเป็นต่อการให้บริการทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ ประเทศไทยก็ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เช่นกัน โดยการกำหนดเข้าไปในกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทยใน ฉบับ พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2563 (Information and Communication Technology, 2020) ได้กำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการแพทย์ไว้อย่างชัดเจน ในส่วนกลยุทธ์ที่ 6 กรอบ ก-๔ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ICT เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ครอบรู้ บูรณาการ และตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีของคนไทย” ทำให้การนำระบบสารสนเทศทางการแพทย์มาใช้งานเป็นหนึ่งในเรื่องสำคัญที่ต้องได้รับศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อรองรับกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน โดยกระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดนโยบายปฏิรูประบบสารสนเทศทางสุขภาพ โดยพัฒนาระบบสารสนเทศภายในโรงพยาบาลเพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับระบบงานต่าง ๆ เช่น งานเวชระเบียน ระบบเภสัชกรรม งานตรวจวินิจฉัยรักษาพยาบาล ระบบจัดเก็บค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ช่วยให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อน ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย (กระทรวงสาธารณสุข, 2557) ทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการรักษาและบริการพยาบาล

จากการปฏิรูประบบราชการที่เน้นการดำเนินการด้านคุณภาพ โดยกำหนดให้สถานบริการสุขภาพที่อยู่ภายใต้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ต้องมีการพัฒนาคุณภาพตามระบบการจัดการคุณภาพที่ได้มาตรฐาน และผ่านการรับรองจากสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (สรพ.) ทั้งนี้เพราะการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญต่อการให้บริการสาธารณสุข การที่สถานพยาบาลมีคุณภาพและมาตรฐาน ย่อมส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่ดี มีความปลอดภัย ในปี 2559 นี้ สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ได้เพิ่มให้มีการรับรองที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาของสถานพยาบาลที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ตามแนวทางการพัฒนาของกระทรวงสาธารณสุข ในทุกส่วน ทั้งในระดับโรงพยาบาล หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ต้องอาศัยทั้งความรู้ การตระหนักรู้ และความร่วมมือของบุคลากร ทั้งระดับบริหาร และผู้ปฏิบัติงาน ขณะนี้โรงพยาบาลได้รับการรับรองคุณภาพ จำนวน 761 แห่ง จาก 1,323 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.52 ประกอบด้วยโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 622 แห่ง โรงพยาบาลรัฐสังกัดอื่น 57 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 82 แห่ง ตั้งเป้าให้ โรงพยาบาลทั้ง 1,323 แห่ง พัฒนาให้ผ่านมาตรฐานทั้งหมดทุกแห่ง โรงพยาบาลบางแห่ง ผ่านการรับรองคุณภาพได้ไม่ยาก และสามารถขอต่ออายุการรับรองคุณภาพได้ทุก 2 ปี ในขณะที่โรงพยาบาลอีกหลายแห่ง ยังไม่สามารถผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลได้ แม้จะดำเนินการมานานกว่า 10 ปี แล้วก็ตาม

โรงพยาบาลชุมชน เป็นสถานบริการสุขภาพขนาดเล็กประจำอำเภอ มีบทบาทหน้าที่ ในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสุขภาพ ภายใต้นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข แม้ว่าจะเป็นสถานบริการสุขภาพขนาดเล็ก ก็จำเป็นต้องมีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพไม่หยุดยั้ง เพื่อขอการรับรองคุณภาพให้ได้ตามเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งในกระบวนการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลนั้น โรงพยาบาลต้องทำความเข้าใจเนื้อหาของมาตรฐานและนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการนำองค์กรที่ผู้นำองค์กรต้องมีการสื่อสาร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

และส่งเสริมผลการดำเนินงานที่ดี ให้ความมั่นใจในคุณภาพและความปลอดภัยในการดูแลผู้รับบริการ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมขององค์กร มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี สร้างความมั่นใจว่ามีการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม กำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์เพื่อตอบสนองกับความท้าทายขององค์กร ถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติและติดตามความก้าวหน้าเพื่อให้มั่นใจว่าบรรลุเป้าหมาย จัดให้มีการวัดวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหน่วยงาน และปรับปรุงผลงาน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ สร้างความมั่นใจว่ามีข้อมูลสารสนเทศซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์ที่จำเป็น มีคุณภาพและพร้อมใช้งาน องค์กรพยาบาลหรือกลุ่มการพยาบาลถือว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากบุคลากรพยาบาลเป็นบุคลากรกลุ่มใหญ่มีมากกว่าร้อยละ 50 ของบุคลากรในโรงพยาบาลชุมชน ถือว่าเป็นวิชาชีพที่สำคัญในทีมสหวิชาชีพ ที่อยู่ใกล้ชิดและให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการด้านสุขภาพ ผู้บริหารการพยาบาลเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายบริการพยาบาล (องค์การพยาบาล) ด้านการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาล ตลอดจนการจัดดำเนินการให้นโยบายไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลโดยตรง ทั้งที่ให้กับผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอกสถานบริการสุขภาพ ผู้บริหารการพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชน แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ผู้บริหารการพยาบาลระดับสูง (nurse executives) เป็นหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลหรือหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการ การรักษาพยาบาลทั้งหมดภายในองค์การสุขภาพ และผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น (first-line managers) เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย หรือหัวหน้าแผนกพยาบาล มีหน้าที่จัดบริการรักษาพยาบาลในหน่วยย่อยต่างๆ ขององค์การสุขภาพ ผู้บริหารการพยาบาลจึงเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนระบบคุณภาพทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้โรงพยาบาลได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

จากนโยบายกระทรวงสาธารณสุขที่พัฒนาระบบสารสนเทศในทุกสถานบริการสุขภาพและข้อกำหนดของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ให้ทุกโรงพยาบาลมีกระบวนการเพื่อผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ผู้บริหารการพยาบาลจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชน เขตสุขภาพที่ 5 ว่าอยู่ในระดับใด มีความแตกต่างกันหรือไม่ในโรงพยาบาลที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล มีปัจจัยใดที่เอื้อต่อการประสบความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรค เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพบริการโดยรวมของโรงพยาบาลเพื่อให้ได้รับการรับรองคุณภาพ ส่วนโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลแล้วสามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการรักษาสุขภาพการเป็นโรงพยาบาลคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขตสุขภาพที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลระดับหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล และหัวหน้างานการพยาบาล
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลระหว่างโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลและไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพระดับผู้บริหารการพยาบาล ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาล ของโรงพยาบาลชุมชนเขตสุขภาพที่ 5 จำนวน 8 จังหวัด มีโรงพยาบาลทั้งสิ้น 50 โรงพยาบาล คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณแบบเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละ เหลือ 4 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสุพรรณบุรี มีโรงพยาบาลทั้งสิ้น 35 แห่ง สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น คำนวณขนาดตัวอย่างได้ 205 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีทั้งหมด 35 ข้อ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ (1) ข้อมูลส่วนบุคคล (2) การใช้สารสนเทศโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการดูแลผู้ป่วย ด้านการบริหารจัดการและด้านการสื่อสาร มีค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index : CVI) เท่ากับ 0.8 และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ แมน วิทนี ยู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 17 แห่ง ในจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ไปยังผู้เกี่ยวข้องที่กำหนดไว้ทางไปรษณีย์โดยสอดซองติดแสตมป์ พร้อมจำหน่ายถึงผู้วิจัย เพื่อสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับ
3. เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 17 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงให้ทราบว่า การตอบแบบสอบถามขึ้นอยู่กับความสมัครใจ การปฏิเสธที่จะตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลใดๆ ในแบบสอบถามจะไม่มีการระบุชื่อ-สกุล โดยจะรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยจะกระทำในภาพรวม เพื่อเป็นประโยชน์เชิงวิชาการและจะระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนเขตสุขภาพที่ 5 ให้หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลทางไปรษณีย์ ตามจำนวนขนาดตัวอย่างที่คำนวณไว้ พร้อมซอง ปิดแสตมป์ จำหน่ายถึงผู้วิจัย เพื่อส่งแบบสอบถามคืน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 12 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558
5. เมื่อไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามทางโทรศัพท์ไปยังกลุ่มการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม 205 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามสมบูรณ์ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 122 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 59.21

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติวิเคราะห์ ด้วยการหาจำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ แมนนิตนีย์ (Mann Whitney U) เนื่องจากข้อมูลกระจายเป็นโค้งปกติ วิธีการวิเคราะห์มีรายละเอียด (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 162) ดังนี้

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง มีการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง มีการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.25 หมายถึง มีการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง มีการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับ มากที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล เป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุเฉลี่ย 54.1 ปี หัวหน้างานการพยาบาลเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 98.2) มีอายุเฉลี่ย 48.33 ปี กลุ่มหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ย 13.4 ปี หัวหน้างานการพยาบาลมีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ย 11.1 ปี หัวหน้างานอยู่แผนกผู้ป่วยในถึงร้อยละ 22.3 ขนาดโรงพยาบาล เป็นโรงพยาบาลขนาด 60 เตียงมากที่สุด จำนวน 8 แห่ง (ร้อยละ 66.67) และผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 7 แห่ง (ร้อยละ 58.33)

2. การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล

2.1 ด้านการดูแลผู้ป่วย พบว่า โดยรวมหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศในด้านการดูแลผู้ป่วย อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.28$, $SD = 1.20$) โดยใช้ในการศึกษาหาความรู้ (เช่น โรค การพยาบาล การใช้ยา มากที่สุด) ($M = 2.60$, $SD = 0.84$) และใช้ในการ การบันทึกทางการพยาบาล น้อยที่สุด ($M = 2.00$, $SD = 1.41$) ส่วนหัวหน้างานการพยาบาล มีการใช้สารสนเทศในด้านการดูแลผู้ป่วย อยู่ในระดับมาก ($M = 3.16$, $SD = 0.67$) โดยข้อที่ใช้มากที่สุดคือ การบันทึกข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการ ($M = 3.67$, $SD = 0.72$) ที่ใช้น้อยที่สุด คือ การส่งเวรพยาบาล ($M = 2.07$, $SD = 1.21$) ดังตารางที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลด้านการดูแลผู้ป่วยรายข้อ

ข้อ	ด้านการดูแลผู้ป่วย	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล (n = 10)			หัวหน้างานการพยาบาล (n = 112)		
		M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1.	ใช้ในการศึกษาหาความรู้ เช่น โรค การพยาบาล การใช้ยา เป็นต้น	2.60	0.84	มาก	3.36	0.68	มากที่สุด
2.	การสืบค้นประวัติของผู้ป่วยเพื่อใช้ในการให้บริการสุขภาพ	2.50	1.26	ปานกลาง	3.51	0.71	มากที่สุด
3.	การตรวจสอบสิทธิค่ารักษาพยาบาล	2.50	1.35	ปานกลาง	3.20	1.10	มากที่สุด
4.	การบันทึกข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการ	2.40	1.26	ปานกลาง	3.67	0.72	มากที่สุด
5.	การส่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการและการรายงานผลการตรวจ	2.30	1.33	ปานกลาง	3.42	0.94	มากที่สุด
6.	การส่งการตรวจทางรังสีวิทยาและการรายงานผลการตรวจ	2.20	1.31	ปานกลาง	3.20	1.08	มากที่สุด
7.	การเบิกยาและการบันทึกการให้ยาผู้ป่วย	2.20	1.39	ปานกลาง	3.31	1.04	มากที่สุด
8.	การบันทึกทางการพยาบาล	2.00	1.41	ปานกลาง	2.68	1.25	มาก
9.	การส่งเวรพยาบาล	2.10	1.45	ปานกลาง	2.07	1.21	ปานกลาง
10.	การจัดการตารางนัดหมายผู้ป่วย	2.00	1.41	ปานกลาง	3.16	1.10	มาก
รวม		2.28	1.20	ปานกลาง	3.16	0.67	มาก

2.2 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 2.51$, $SD = 0.61$) โดยข้อที่มีการใช้มากที่สุดการนำข้อมูลผู้ป่วยในระบบมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ ($M = 2.60$, $SD = 0.69$) และสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปฏิบัติงานการพยาบาล ($M = 2.60$, $SD = 0.69$) ส่วนหัวหน้างานการพยาบาล มีการใช้อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($M = 2.58$, $SD = 0.69$) ที่ใช้มากที่สุดคือ การนำข้อมูลในระบบมาใช้ในการปรับแผนอัตราค่าจ้างคน ($M = 3.30$, $SD = 1.40$) ดังตารางที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลด้านการบริหารจัดการรายข้อ

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการ	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล (n = 10)			หัวหน้างานการพยาบาล (n = 112)		
		M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1.	การนำข้อมูลผู้ป่วยในระบบมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์	2.60	0.69	มาก	2.60	0.86	มาก
2.	สืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปฏิบัติงานการพยาบาล	2.60	0.69	มาก	2.50	0.85	ปานกลาง
3.	การนำข้อมูลในระบบมาใช้ในการปรับแผนอัตราค่าจ้างคน	2.50	0.97	ปานกลาง	3.30	1.40	มากที่สุด
4.	วิเคราะห์ภาระงานเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและจ่ายค่าตอบแทน	2.50	0.85	ปานกลาง	2.20	0.86	ปานกลาง
5.	วิเคราะห์รายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยง	2.50	0.70	ปานกลาง	2.70	0.96	มาก
6.	การวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อการจัดการทรัพยากร เช่น ควบคุมอัตราการไขพัสดุ	2.40	0.84	ปานกลาง	2.20	0.92	ปานกลาง
รวม		2.51	0.61	มาก	2.58	0.69	มาก

2.3 ด้านการสื่อสาร พบว่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศในการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($M = 2.72$, $SD = 0.86$) โดยข้อที่มีการใช้มากที่สุด คือ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาล ($M = 3.20$, $SD = 1.13$) ที่ใช้น้อยที่สุด คือ การนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการบรรยาย ($M = 2.50$, $SD = 0.85$) และการจัดทำรายงานต่างๆ (ส่งรายงาน สปสช./สสจ.) ($M = 2.50$, $SD = 0.97$) ในส่วนของหัวหน้างานการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($M = 2.83$, $SD = 0.53$) โดยข้อที่มีการใช้มากที่สุด คือ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาล ($M = 3.10$, $SD = 0.89$) เช่นเดียวกัน ดังตารางที่ 3

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลด้านการสื่อสาร รายข้อ

ข้อ	ด้านการสื่อสาร	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล (n = 10)			หัวหน้างานการพยาบาล (n = 112)		
		M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
1.	การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆในโรงพยาบาล	3.20	1.13	มาก	3.10	0.89	มาก
2.	การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโรงพยาบาล	2.70	0.94	มาก	2.60	1.02	มาก
3.	การพิมพ์หนังสือราชการ	2.70	1.16	มาก	2.50	0.99	ปานกลาง
4.	การจัดทำรายงานต่างๆ (ส่งรายงาน สปสช./สสจ.)	2.50	0.97	ปานกลาง	2.50	0.96	ปานกลาง
5.	การนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการบรรยาย	2.50	0.85	ปานกลาง	2.40	0.86	ปานกลาง
รวม		2.72	0.86	มาก	2.83	0.53	มาก

3. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล

หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล มีการใช้สารสนเทศในด้านการสื่อสารในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านบริหารจัดการ และใช้ในด้านดูแลผู้ป่วยน้อยที่สุด แตกต่างจากการใช้สารสนเทศของหัวหน้างานการพยาบาล ซึ่งมีการใช้ในด้านดูแลผู้ป่วยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการสื่อสาร และใช้ด้านการบริหารจัดการน้อยที่สุด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลรายด้าน

การใช้สารสนเทศ	หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล (n = 10)			หัวหน้างานการพยาบาล (n = 112)			Z	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
ด้านการดูแลผู้ป่วย	2.28	1.20	ปานกลาง	3.16	0.67	มาก	2.076	<0.05
ด้านการบริหารจัดการ	2.51	0.61	มาก	2.43	0.69	ปานกลาง	0.337	0.736
ด้านการสื่อสาร	2.72	0.86	มาก	2.66	0.69	มาก	0.192	0.848
รวม	2.51	0.83	มาก	2.75	0.53	มาก	1.447	0.148

เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล ในโรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ และโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล พบว่า โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ มีการใช้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

สารสนเทศทุกด้าน ทั้งด้านการดูแลผู้ป่วย ด้านการบริหารจัดการ และด้านการสื่อสาร สูงกว่า โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลรายด้านกับระดับของการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

ความถี่ในการใช้สารสนเทศ	กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	Z	p
ด้านการดูแลผู้ป่วย	โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ	5	3.27	0.74	-2.17	<0.05
	โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ	7	3.02	0.76		
ด้านการบริหารจัดการ	โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ	5	2.67	0.72	-2.29	<0.05
	โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ	7	2.32	0.66		
ด้านการสื่อสาร	โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ	5	2.90	0.68	-2.01	<0.05
	โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ	7	2.58	0.69		
รวม	โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ	5	3.00	0.57	-2.36	<0.05
	โรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ	7	2.72	0.54		

อภิปรายผลการวิจัย

การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล ทั้งในกลุ่มหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาล โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มีการใช้อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการทำงานในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหารจัดการ ด้านการดูแลผู้ป่วยรวมทั้งการติดต่อสื่อสาร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้บริหารการพยาบาล ต้องมีการพัฒนาความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในสังคมปัจจุบันและเพื่อผลลัพธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาณี เพ็งเขียว (2548) และภัชรินทร์ เฉลิมบุญ (2548) พบว่าผู้บริหารทางการพยาบาลมีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลด้านการดูแลผู้ป่วยพบว่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศด้านการดูแลผู้ป่วยน้อยกว่าหัวหน้างานการพยาบาลอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลทั้งหมดปฏิบัติงานในด้านการบริหารงาน ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยโดยตรง ในขณะที่หัวหน้างานการพยาบาลมีการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยหรือผู้รับบริการโดยตรง หากแยกพิจารณาผลการวิจัยรายชื่อของการใช้สารสนเทศในด้านการดูแลผู้ป่วย พบว่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล มีการใช้สารสนเทศในการศึกษาหาความรู้ เช่น เรื่องโรค การพยาบาล การใส่ยา มากที่สุด และใช้ในการบันทึกทางการพยาบาลน้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างจากการใช้สารสนเทศในด้านการดูแลผู้ป่วยของหัวหน้างานการพยาบาลอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ใช้มากที่สุดคือการบันทึกข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการรองลงมา คือ การสืบค้นประวัติของผู้ป่วยเพื่อใช้ในการให้บริการสุขภาพและการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและการรายงานผลการตรวจตามลำดับ ที่ใช้น้อยที่สุด คือ การส่งเวรพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับลักษณะหน่วยงานหรือแผนกงานที่ปฏิบัติงานนั่นเอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ โสภี อุณรุท (2548) ที่ศึกษาการใช้สารสนเทศของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พยาบาลมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย และเพื่อพัฒนาทักษะการใช้สารสนเทศของตนเองในระดับมาก

การใช้สารสนเทศในด้านการบริหารจัดการของหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศด้านการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการใช้มากที่สุดคือการนำข้อมูลผู้ป่วยในระบบมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ และสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปฏิบัติงานการพยาบาล ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับภารกิจของหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล ส่วนการใช้สารสนเทศด้านการบริหารจัดการของหัวหน้างานการพยาบาล อยู่ในระดับมาก โดยในข้อที่มีการใช้มากที่สุด คือ การนำข้อมูลในระบบมาใช้ในการปรับแผนอัตราค่าจ้างคน รองลงมาคือ การวิเคราะห์รายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงและการนำข้อมูลผู้ป่วยในระบบมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ ข้อที่ใช้กันน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์ภาระงานเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและจ่ายค่าตอบแทนและการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อการจัดการทรัพยากร เช่น ควบคุมอัตราการไข้ผัด และเมื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลด้านการบริหารจัดการพบว่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศด้านการบริหารจัดการ ใกล้เคียงกับ หัวหน้างานพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากในการปฏิบัติงานการบริหารจัดการในหน่วยงานเดียวกันย่อมมีรูปแบบเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือมีระบบบริหารจัดการที่เหมือนกัน แต่เนื่องจากความพร้อมด้านอื่นทำให้สัดส่วนการใช้สารสนเทศด้านการบริหารจัดการมีความแตกต่างกัน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าข้อมูลด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับสัดส่วนการใช้งานด้านบริหารจัดการ ทำให้มีความแตกต่างกันเนื่องจาก หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ ถึงร้อยละ 100 แต่หัวหน้างานมีเพียงพอ ร้อยละ 79.5 ซึ่งเมื่อคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอต่อการใช้ ก็เป็นอุปสรรคในการที่จะศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

การใช้สารสนเทศในด้านการสื่อสาร พบว่า หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศในการสื่อสารอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการใช้มากที่สุด คือ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในโรงพยาบาลการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโรงพยาบาลและการพิมพ์หนังสือราชการ ข้อที่ใช้กันน้อยที่สุดคือ การจัดทำสื่อการนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการบรรยาย และการจัดทำรายงานต่าง ๆ (ส่งรายงาน สปสช./สสจ.) ส่วนหัวหน้างานการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อที่มีการใช้มากที่สุด คือการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลและการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโรงพยาบาล ทั้งหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาลมีการใช้สารสนเทศในการสื่อสารอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ที่ใช้มากที่สุดคือ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในโรงพยาบาลและภายนอกโรงพยาบาล ที่ใช้น้อยที่สุดคือ การนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการบรรยาย สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขที่มีการปฏิรูประบบข้อมูลสุขภาพ โดยมุ่งเน้นให้มีการสร้างและพัฒนากระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ในระบบฐานข้อมูลของสถานบริการสุขภาพ มาใช้ในการบริหาร การบริการสุขภาพและวิชาการ และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงสาธารณสุข, 2557) รวมทั้งสภาการพยาบาลได้กำหนดสมรรถนะหลักของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ต้องมีสมรรถนะการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างคุณค่าในตนเองและพัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยพยาบาล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

วิชาชีพจำเป็นต้องมีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลด้านสุขภาพและความรู้ที่เกี่ยวข้อง เลือกใช้ฐานข้อมูลด้านสุขภาพ การบันทึกข้อมูลสุขภาพ และการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและองค์การพยาบาล

การเปรียบเทียบผลการใช้สารสนเทศของโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพและไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล พบว่า การใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาล ทั้งกลุ่มโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล และกลุ่มโรงพยาบาลที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล มีความแตกต่างกัน โดยผู้บริหารการพยาบาลของโรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมีการใช้สารสนเทศสูงกว่าผู้บริหารการพยาบาลของโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายได้ว่า ทุกโรงพยาบาลมีความมุ่งมั่นที่จะให้โรงพยาบาลผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล เป็นเหตุให้โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ สืบค้นงานวิจัย มีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล มีการนำเสนอผลงาน เช่น การแสดงผลด้วยกราฟ แผนภูมิ เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาขององค์การที่มีนโยบายการสนับสนุนด้านคอมพิวเตอร์และฐานข้อมูลในการสืบค้น รวมถึงการส่งเสริมการศึกษา อบรมวิชาการ ฝึกทักษะ เพื่อให้บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการปฏิบัติงาน เช่น ค้นหาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ทางอินเทอร์เน็ต และระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในโรงพยาบาลตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล นำเสนอผลงานทางวิชาการ การใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารจะเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดี และส่งผลถึงผลการปฏิบัติงานที่ดี (พุทธชาติ ลิ้มละมัย และณตยา ขนุนทอง, 2552) ส่วนโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลแล้ว อาจมุ่งเน้นการให้บริการการพยาบาลผู้ป่วยโดยตรง อีกทั้งปัญหาบุคลากรที่มีจำกัด เกิดความเหนื่อยล้าจากการทำงาน จึงทำให้มีการใช้สารสนเทศน้อยลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาล ควรมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้สามารถนำสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารการพยาบาล การบริการ การดูแลผู้ป่วย และการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
2. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้บริหารการพยาบาล ทั้งหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานการพยาบาล ของโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพและยังไม่ได้ผ่านการรับรองคุณภาพ เพื่อให้โรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ มีแนวทางในการนำสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล และขอประเมิน เพื่อให้ผ่านการรับรองคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารสนเทศของผู้บริหารการพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลส่งเสริมการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงพยาบาล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

2. การศึกษาวิจัยผลลัพธ์ของการนำสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล โดยมีการเปรียบเทียบกับโรงพยาบาลในเขตสุขภาพอื่นๆ ที่มีผลการพัฒนาคุณภาพที่ดีและมีความต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. 2556-2565. (2555). นนทบุรี.

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.

ภัทรนิษฐ์ สุโกมลเศรษฐ์ (2557). การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง. *วารสารวิจัย มช.มส.(บศ)*, 2(2), 35-45

วาสนา จาตุรงค์รังสี. (2541). *การศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเลย.(วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

วิภา สุวรรณชัยสกุล (2555). *การใช้สารสนเทศของผู้บริหารสำนักงานเลขานุการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*

(วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

วันวิสาข์ สุทธิภิบาล และคณะ (2554). การใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 4(2), 43-55.

สภาการพยาบาล . (2551). พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่2) พ.ศ. 2540 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการรักษาราชการแทนแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2550. ม.ป.ท.

สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล(องค์การมหาชน). (2558). *มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี(ภาษาไทย).* (พิมพ์ครั้งแรก). นนทบุรี: หนังสือดีวัน.

สำนักการพยาบาล. (2550). *มาตรฐานการพยาบาลในโรงพยาบาล(พิมพ์ครั้งที่ 2).* นนทบุรี: โรงพิมพ์องค์การ สงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

พุทธชาติ ลิ้มละมัย และณาดยา ขุนนทอง. (2552). การประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล: Routine to Research กลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูธรสุพรรณบุรี. *วารสารกองการ พยาบาล*, 36(3): 13-145.

ภัชรินทร์ เฉลิมบุญ. (2548). *ความต้องการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของพยาบาลวิชาชีพ จิตเวช ใน โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. สารนิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล).* สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.

สำนักการพยาบาล. (2554). *การพัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศทางการพยาบาลในโรงพยาบาล (พิมพ์ครั้งที่1).* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2551). *หลักเกณฑ์การบริหารบุคคลตาม พระราชบัญญัติระเบียบ*

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

วารสารการพลเรือน พ.ศ. 2551. สืบค้นจาก

<http://www.ocsc.go.th/ocsccms/frontweb/view.jsp?contentID=CNT0004167>

โสภี อุณรุท. (2548). รายงานการวิจัย เรื่องการใช้แหล่งสารสนเทศของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ เขต

กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: หอสมุดคณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาณี เพ็งเขียว. (2548). การใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทางการพยาบาลเพื่อการวางแผนบริหารงาน ของหัวหน้า

พยาบาล โรงพยาบาลชุมชนภาคใต้. สารนิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการพยาบาล).

สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อนุวัฒน์ ศุภชุตีกุลและคณะ. (2544). เส้นทางสู่โรงพยาบาลคุณภาพ(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ดีไซน์.

Venkatesh, V. & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model:

Four longitudinal field studies, *Management Science* 46(2), pp. 186-204.

Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., and Davis, F. D. (2003). User acceptance of Information

technology: toward a unified view, *MIS Quarterly* 27(3), pp.425-478.

